

Propad podnikatelské aktivity v eurozóně se v květnu zpomalil

Včera zveřejněná předběžná data o podnikatelské aktivitě v eurozóně, která vydala společnost IHS Markit, naznačují mírné zlepšení. Květnový výsledek stvrzuje, že dubnová čísla byla prozatím pomyslným dnem firemní aktivity. Zmírnění restrikcí v poslední době tak dává prostor ekonomikám ke vzpamatování se z koronavirového šoku, nicméně stále ještě není vyhráno a k zotavení povede dlouhá a nelehká cesta.

Celkový kompozitní PMI eurozóny prudce stoupl z dubnových 13,6 bodu na 30,5 bodu, nicméně je nadále značně vzdálen neutrální padesátibodové hranici oddělující růst od poklesu. To samé platí i pro všechny zveřejněné předběžné dílčí indexy, tedy pro výrobu, nové zakázky, zaměstnanost nebo pro jednotlivé země. Výrazné zlepšení se projevilo i u dílčího indexu ve zpracovatelském průmyslu, kde došlo k nárůstu z dubnových 33,4 bodu na 39,5 bodu, stejně tak i ve službách, a to z 12,0 bodu na současných 28,7 bodu. V případě Německa, našeho hlavního obchodního partnera, PMI stoupl na 31,4 body z dubnových 17,4 bodu. Subindex v německém zpracovatelském sektoru si polepšil z 34,5 na 36,8 bodu.

Podobné zprávy přicházejí i od německých investorů. Podle průzkumů ZEW index ekonomického sentimentu mezi investory v květnu akceleroval na 51,0 bodu z dubnových 28,2 bodu. Sílí tak optimismus, že počínaje létem dojde k ekonomickému obratu. Nicméně index měřící současné ekonomické podmínky dále prohloubil pokles na -93,5 bodu z dubnových -91,5 bodu, ačkoliv predikce byla nastavena na mírné zlepšení. Obecně však platí, že důvěra investorů a analytiků příliš mnoho nevyovídá o aktuálním stavu mezi podnikateli, tak jako např. index nákupních manažerů PMI nebo Ifo. Vývoj ZEW indexu je proto velmi volatilní a méně koreluje s vývojem celé ekonomiky.

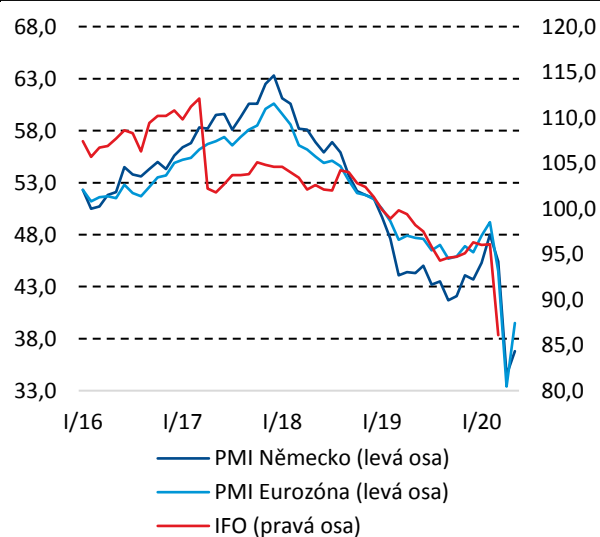
Na základě predikcí čeká ekonomiku eurozóny v letošním 2. čtvrtletí propad HDP ve výši 10 % v porovnání s předchozím čtvrtletím. Provedené průzkumy stvrzují, že vlivem restrikcí k zamezení šíření Covid-19 se ekonomika eurozóny nachází v krizi nebývalého rozsahu. Rozpad dodavatelských řetězců, útlum poptávky, silný tlak na propouštění i nižší investiční aktivita spolu s obavami z druhé vlny koronavirové nákazy jsou limitujícím faktorem pro oživení v druhé polovině roku. Květnové předběžné výsledky předstihových indikátorů však dávají naději, že by tento pokles nemusel být tak vysoký, už i s přihlédnutím k postupnému uvolňování celoplošně zavedených restrikcí.

Obdobná situace je i ve Spojených státech amerických, kde dochází k pozvolnému obnovování ekonomické činnosti. Americké PMI stoupl z dubnových 27,0 bodu na 36,4 bodu. Společnost IHS očekává, že během druhého čtvrtletí poklesne americké HDP o 37,0 % meziročně a bude třeba dvou let k tomu, aby dosáhlo předkrizové úrovně.

Obrat v eurozóně by měl mít pozitivní dopad i na tuzemskou ekonomiku. Ačkoli předstihový indikátor PMI za květen bude zveřejněn až na začátku června, z vysokofrekvenčních data lze očekávat zmírnění poklesu aktivity v průmyslu. S postupným náběhem výroby, např. v tuzemských automobilech, by mělo dojít i k meziměsíčnímu růstu průmyslové produkce. Pokles spotřeby domácností vlivem očekávaného růstu nezaměstnanosti v podzimních měsících a hlavně propad firemních investic však bude hlavním limitujícím faktorem, který bude držet ekonomiku v červených číslech.

Zdroj: MPO, Markit, ČS, Patria

Předstihové indikátory signalizují obraz ode dna

Pramen: data Markit, Ifo, graf MPO

Z DOMOVA

Vláda schválila úvěrový program COVID III

Vláda schválila úvěrový program pro živnostníky a firmy zasažené koronavirem COVID III. Na záruky je vyčleněno 150 mld. Kč. Českomoravská záruční a rozvojová banka bude ručit za půjčky až 500 mld. Kč, podporu může získat až 150 tis. podnikatelů. Živnostníci a podniky do 250 zaměstnanců budou mít nárok na záruku až 90 %, firmy s více pracovníky, maximálně ale 500, až do 80 %. Maximální výše úvěru bude 50 mil. Kč. Z programu bude možné úvěry čerpat do týdne či 14 dnů. ČMZRB musí nyní vypsát výzvu, do které se mohou hlásit komerční banky, se kterými následně bude podepisovat smlouvy.

Zdroj: E-15

Hluboký propad zakázek

Ekonomická situace českých firem se kvůli koronavirové krizi výrazně zhoršuje. Propad zakázek za květen a červen hlásí 70 % firem. Potýkají se se špatnou platební morálkou odběratelů. Většinou by pomohlo, kdyby vláda prodloužila program Antivirus na pokrytí části mzdových nákladů až do konce srpna. Daňová opatření státu zatím nepomáhají, vyplývá z květnového průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR mezi 242 podniky. Zatímco na začátku dubna hlásilo 43,5 % firem, že se v příštích dvou měsících bude potýkat s propadem zakázek o více než 20 %, v květnu jich je již 70 %. Roste též podíl firem jejichž objem zakázek meziročně klesá o více než 40 %. V dubnu jich bylo 23 % a v květnu dokonce 48 %.

Zdroj: ČTK

Výroba aut v ČR klesla

Výroba osobních aut v ČR do konce dubna meziročně klesla o 31,1 % na 337 497 vozů. V dubnu způsobily odstávky vyvolané pandemií propad výroby o 88,5 % na 14 589 vozů, oznámilo Sdružení automobilového průmyslu. Škoda Auto vyrobila 218 374 vozů, tj. meziročně o 29,6 % méně, nošovicový Hyundai 65 890 aut (-35,3 %) a kolínský TPCA 53 233 vozů (-31,5 %). Prodej aut se celkem snížil o 53,0 %.

Zdroj: Lidovky

Pivovary navařily rekordní objem piva

Pivovary loni meziročně zvýšily výrobu o 1,6 % na 21,6 mil. hl. Jde o rekordní výstav druhý rok za sebou, sdělil Český svaz pivovarů a sladoven. Letos produkce klesne kvůli koronaviru a vládním restriktivním opatřením. Za růstem stál stejně jako předloni export, který se meziročně zvýšil o 4,5 %, nealkoholické pivo si polepšilo o více než 22 %. Na export tak šlo 5,4 mil. hl. piva.

Zdroj: ČTK

Prodej cigaret klesl

Odbyt tabákových výrobků klesl v době protiviřových opatření o desetinu vlivem

výpadku nákupní turistiky v pohraničí s Německem a Rakouskem. Státní rozpočet tím přišel miliardy korun na spotřební dani i DPH. Dosud masivní nákupní turistika sousedů byla po dva měsíce na nule. Přitom nákupy kuřiva v pohraničí tvoří za normální situace až 30 % ročního odbytu celé ČR.

Zdroj: Lidovky

Češi začali v Turecku napouštět obří vodní elektrárnu

Tuzemská energetická skupina Energo-Pro začala napouštět největší vodní dílo, které česká firma od sametové revoluce postavila. Turecká přehrada a vodní elektrárna Alpaslan 2 má do tamní sítě dodávat 860 GWh elektřiny ročně, zhruba tolik, kolik loni vyrobilo všech devět vodních elektráren Vltavské kaskády dohromady. Celková investice se má vyšplhat na 500 mil. USD (cca 12,8 mld. Kč). Většina financí šla z vlastních zdrojů a 175 mil. eur činí úvěr japonské banky MUFG. Součástí úvěru byla i půjčka ČEB ve výši 50 mil. eur.

Zdroj: E-15

Hyundai zahájí sériovou výrobu nového modelu

Hyundai v pondělí 25. května zahájí výrobu nového modelu Hyundai i30. Modelová řada bude mít nový design, vyspělé funkce z oblasti konektivity a na přání také elektrifikovaný či částečně hybridní pohon 48V, který snižuje spotřebu paliva. Hyundai i30 je nejnovější generací vozu, který značku zastupuje v segmentu C, tedy nižší střední třídě.

Zdroj: ČTK

Lesy ČR loni ve ztrátě

Hospodaření státního podniku Lesy ČR se loni podle auditovaných výsledků propadlo do ztráty 790 mil. Kč. V roce 2018 měl podnik zisk 70 mil. Kč. Důvodem ztráty byla kůrovcová kalamita, která způsobuje přetlak nabídky dřeva na trhu a pád cen. Těžba dřeva byla loni kvůli kalamitě rekordní.

Zdroj: ČTK

Český vstup do amerického prodejce obuvi Foot Locker

Investiční fond Vesa Equity získal 6 % akcií řetězce zaměřujícího se na prodej módní obuvi Foot Locker. Tento podíl dělá z fondu čtvrtého nejvýznamnějšího akcionáře Foot Lockeru po fondech Vanguard (9,5 %), Black Rock (8,5 %) a Boston Partners (8,4 %). Podíl Vesy měl k úternímu ránu cenu 168 mil. USD (cca 4,3 mld. Kč).

Zdroj: E-15

ZE ZAHRANIČÍ

Prodej aut v EU klesl

Prodej nových osobních automobilů v EU se v dubnu kvůli koronavirové krizi meziročně propadl o rekordních 76,3 % na 270 682 vozů, oznámilo Evropské sdružení výrobců automobilů. V období od ledna do dubna prodej meziročně klesl o 38,5 % na 2,75 mil.

vozů. V dubnu vykázaly všechny členské země EU dvouciferný propad automobilového trhu. Nejprudší pokles v EU postihl Itálii, kde prodej v dubnu klesl o 97,6 % na 4 279 vozů.

Zdroj: Lidovky

Spotřebitelská nálada v EU i eurozóně se zlepšuje

Spotřebitelská nálada v eurozóně i v celé EU se v květnu vzdálila rekordnímu minimu z doby recese v roce 2009, kam se přiblížila v dubnu, zůstává však v obou regionech pod svým dlouhodobým průměrem, oznámila EK. Index důvěry v eurozóně se zvýšil o 3,2 b. na -18,8 b. V EU index stoupl o 2,5 b. na -19,5 b. Dlouhodobý průměr pro eurozónu je -11,1 b., pro EU -10,4 b.

Zdroj: Patria

Čína si nestanoví cíl růstu HDP

Kvůli dopadům pandemie koronaviru na ekonomiku si Čína letos nestanoví cíl růstu HDP na tento rok. To je poprvé od roku 1990, kdy si nevytkne žádný cíl ohledně růstu hospodářství. Čínské hospodářství se za letošní první čtvrtletí ve srovnání s předchozím rokem propadlo o 6,8 %, což byl první ekonomický pokles za poslední dekády.

Zdroj: ČTK

Ropa těžší z oživení poptávky

Ceny ropy se včera dostaly na nejvyšší úroveň od letošního března. Reagují na nejnovější zprávu o stavu zásob v USA, snížení těžby některými předními producenty a oživení poptávky díky zmírnění omezení pohybu některými vládami. Severomořská ropa Brent se prodávala za 36,07 USD/barel, americká lehká ropa WTI za 33,69 USD/barel. Cena ropy vykázala v dubnu turbulentní propad, kdy se snížila až na nejnižší úroveň za 21 let kvůli kolapsu poptávky

Zdroj: E-15

Domácí průmyslové ceny v dubnu klesly

Ceny v českém průmyslu v dubnu podle očekávání meziročně klesly o 0,8 % (z 0,4% březnového růstu) a snížily se tak poprvé od února 2018. V důsledku levné ropy ztratily zejména ceny v odvětví koksu a ropných produktů, ceny chemických látek a výrobků byly meziročně nižší o 12,7 %, klesly také ceny v kovovýrobě a dobývání. Opačným směrem působily ceny elektřiny, které zůstávají stále vysoké (+10,1 %) a ceny v potravinářství (+4,5 procenta). Meziměsíčně se ceny v průmyslu snížily o 0,5 %. Ceny v zemědělství zmírnily v dubnu svůj meziroční pokles na 2,5 % (ze 4,2 % v březnu), meziměsíčně rostly 0,6% tempem. Hlavním tahounem byly ceny zeleniny s meziměsíčním zdražením o 26,2 %. Rostoucí ceny potravin z důvodu sucha, absence zemědělských pracovníků a přerušovaných dodavatelsko-odběratelských vztahů tak budou i v dalších měsících přispívat k růstu spotřebitelské inflace v ČR, která je v meziročním srovnání nejvyšší ze všech zemí EU. Ceny stavebních prací zůstávají stabilní, nicméně jejich meziroční tempo lehce zvolnilo na 4,1 %.

Zdroj: MPO, ČSÚ

Inflace v EU se dále snižuje, nejvyšší je v ČR

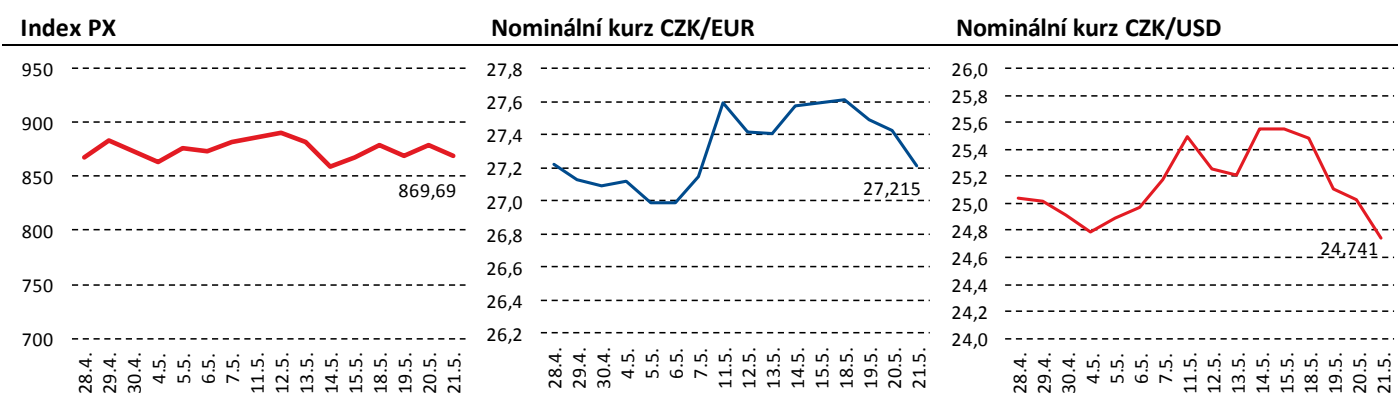
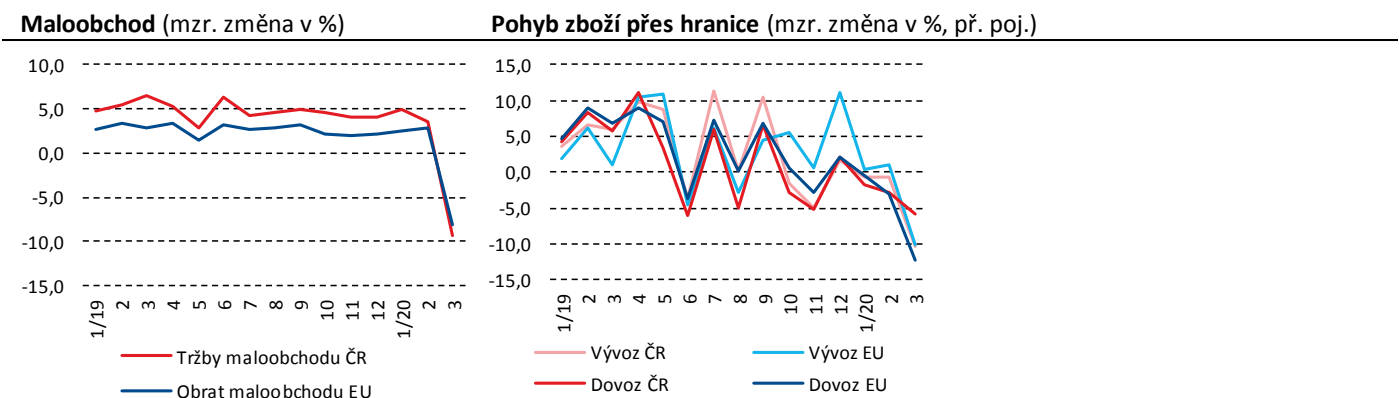
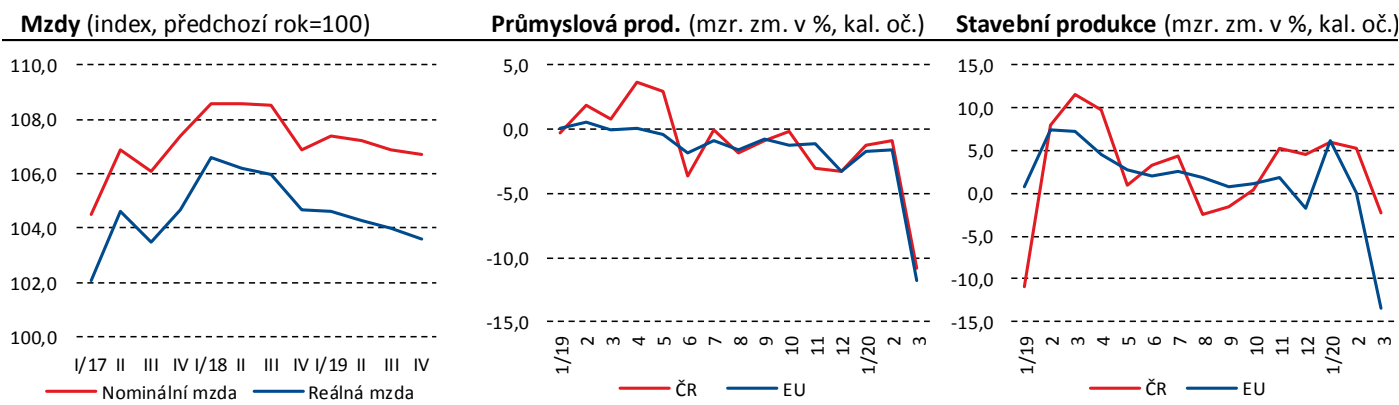
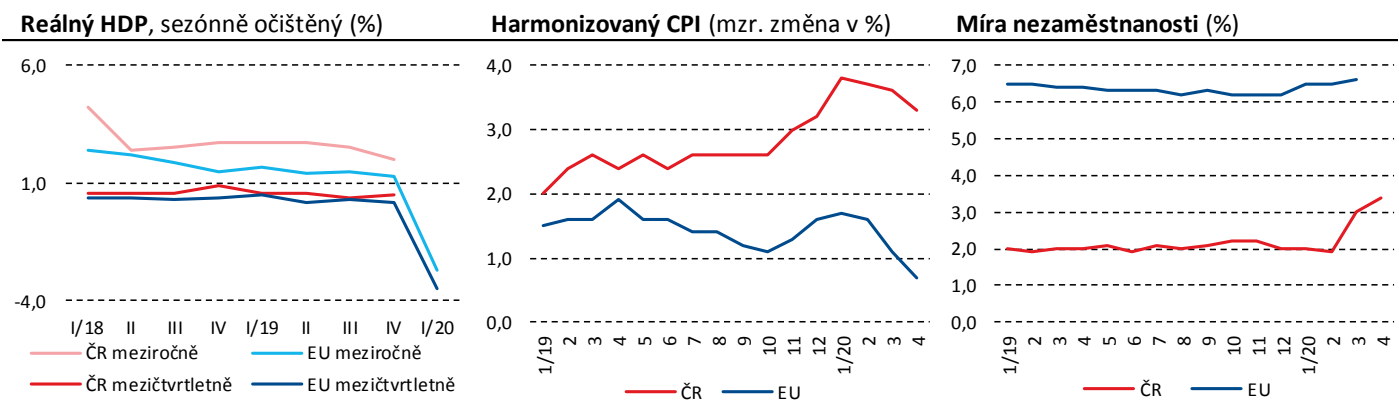
Růst spotřebitelských cen v Evropské unii pokračoval ve výrazném zpomalování. V době pandemie koronaviru a jeho následných dopadů na ekonomiku inflace již druhý měsíc v řadě zpomalila. V EU se v dubnu snížila na 0,7 % (ze 1,2 % v březnu), v eurozóně na 0,3 % (z 0,7 % v březnu). Ve srovnání s březnem se inflace snížila ve 26 státech, v deflaci skončilo 13 států. Nejvíce propadly ceny ve Slovinsku (-1,3 %), na Kypru (-1,2 %) a v Estonsku a Řecku (shodně -0,9 %). Nejvyšší inflaci si udržuje Česká republika (+3,3 %), Polsko (+2,9 %) a Maďarsko (+2,5 %).

Zpomalující inflace v eurozóně tak umožňuje Evropské centrální bance (ECB) držet svoji **měnovou politiku maximálně uvolněnou**. Zatímco repo sazba zůstává na nule, ECB pokračuje v mohutné měnové expanzi prostřednictvím odkupů aktiv na trhu a poskytováním úvěrů finančnímu systému. Nový refinanční program se zkratkou PELTRO má zajistit hladké fungování peněžních trhů. Sestávat se má ze sedmi dodatečných refinančních operací na dodání likvidity, které začnou příští měsíc a splatnosti budou nabývat od července do září 2021. ECB bude poskytovat bankám prostředky za sazbu, která je 25 bazických bodů pod hlavní repo sazbou.

ECB dále také hodlá uskutečňovat nouzový program nákupů cenných papírů (PEPP) v celkovém objemu 750 miliard EUR, a to flexibilně a napříč třídami aktiv. Jeho velikost je kromě toho připravena zvětšit a jeho složení upravit, a to podle potřeby a na tak dlouho, jak to bude třeba. ECB kromě toho uvolnila podmínky stávajícího programu výhodnějších bankovních úvěrů TLTRO III. Mimo jiné jde o snížení úrokové sazby pro období červen 2020 - červen 2021 o dalších 25 bazických bodů (tzn. že komerční banky, pakliže budou úvěřovat firmy, dostanou od ECB zaplacen úrok ve výši 1 %).

Zdroj: MPO, Eurostat

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO